

دفترچه شماره ۲

آزمون سراسری خارج از کشور - سال ۱۴۰۱

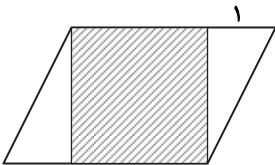
آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
علوم اجتماعی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۱۵ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۸۵		مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه		

ریاضی

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

۱۰۱- در شکل زیر، مساحت مربع هاشورخورده از $\frac{3}{4}$ مساحت یکی از مثلث‌ها به‌اندازه $\frac{27}{33}$ واحد مربع بیشتر است. اندازه قاعده متوازی‌الاضلاع، کدام است؟

- (۱) $\frac{9}{8}$
 (۲) $\frac{3}{2}$
 (۳) $\frac{17}{8}$
 (۴) $\frac{5}{2}$

۱۰۲- به‌ازای چند مقدار m ، $x=2$ جواب معادله $\frac{x+1}{x-3} - \frac{2}{x} = \frac{2m^2}{x(x-3)}$ است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) هیچ مقداری از m

۱۰۳- در یک تابع خطی $f(1)=5$ و $f(3)=-9$ است. اگر $A = \{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x \leq 5\}$ دامنه تابع f باشد، برد این تابع کدام است؟

- (۱) $-47 \leq y \leq 7$ (۲) $-23 \leq y \leq 7$ (۳) $-47 \leq y \leq 12$ (۴) $-23 \leq y \leq 12$

۱۰۴- رابطه $f = \{(m+3n, 2t^2), (-2, n^2+2n), (1-3m, 8)\}$ یک تابع ثابت با دامنه دو عضوی است. اگر m و n عضوی از اعداد طبیعی باشند، مجموع دو عضو دامنه چقدر است؟

- (۱) ۲۳ (۲) ۲۱ (۳) ۵ (۴) ۳

۱۰۵- دو تابع $f(x) = a + 3(b^2 - 1)x^2$ و $g(x) = bx^2 - 2a + x^2$ ثابت هستند. اگر $f \times g = -8$ باشد، حاصل $|ab|$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) صفر

۱۰۶- خط $x = -1$ محور تقارن سهمی $y = ax^2 + 3x + c$ است. اگر رأس سهمی روی خط $y = 1$ قرار داشته باشد، مقدار ac کدام است؟

- (۱) $5/75$ (۲) $3/75$ (۳) $-3/25$ (۴) $-5/25$

۱۰۷- اگر $f(x) = \left[1 - \frac{x}{3}\right]$ باشد، مقدار $f(0/7) + 2f(\pi)$ کدام است؟ (جزء صحیح است.)

- (۱) -۲ (۲) -۱ (۳) ۱ (۴) ۲

۱۰۸- به‌ازای چند مقدار m ، $y = (1-18m)x^2 + 8(m^2+1)x + 11$ دارای ماکسیمم است؟

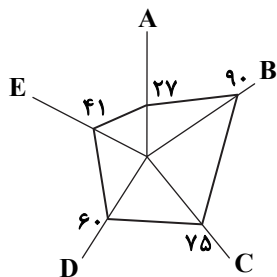
- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) هیچ مقدار m (۴) تمام مقادیر m

۱۰۹- در یک نمایندگی خودرو، روزانه حداقل یک دستگاه خودرو به فروش می‌رسد. اطلاعات فروش روزانه این نمایندگی در یک هفته، مطابق جدول زیر کامل می‌شود. اگر معلوم شود بیشترین فروش روزانه در روز یکشنبه بوده، متوسط تعداد فروش روزانه این نمایندگی در این هفته، کدام عدد زیر، می‌تواند باشد؟

روز	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه‌شنبه	چهارشنبه	پنج‌شنبه
تعداد فروش		۸				

- (۱) ۱
 (۲) ۲
 (۳) ۵
 (۴) ۸

۱۱۰- یک شرکت تولیدی برای سهولت مقایسه کیفیت محصول خود توسط خریداران، داده‌های گردآوری‌شده A, B, C, D و E به ترتیب با بیشینه‌های ۷، ۹۵، ۶، ۱ و ۵ را به‌صورت نمودار راداری زیر (برحسب درصد) ارائه شده است. مقدار متغیر E ، کدام است؟

- (۱) $1/89$
 (۲) $2/05$
 (۳) $18/9$
 (۴) $20/5$

۱۱۱- اگر گزاره درست، q گزاره نادرست و r گزاره دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره درست است؟

- (۱) $(P \Leftrightarrow \sim q) \vee r$ (۲) $\sim (p \wedge \sim q) \wedge r$ (۳) $(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow \sim q)$ (۴) $(p \vee q) \Leftrightarrow (\sim p \vee \sim q)$

۱۱۲- داده‌های زیر، درآمد افراد یک جامعه برحسب میلیون تومان و خط فقر با استفاده از میانگین در این جامعه $\frac{3}{5}$ میلیون تومان است. اگر برای محاسبه خط فقر از میانه استفاده شود، چند نفر از افراد این جامعه، زیر خط فقر هستند؟

$\frac{4}{8}, 10, \frac{6}{1}, a, \frac{3}{4}, 13, 6, \frac{2}{2}, \frac{1}{8}, \frac{8}{2}, 19$

- (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۱۱۳- یک شرکت روزانه ۷۲۰,۰۰۰ ریال برای تولید یک نوع کالا هزینه می‌کند. اگر $R(x) = 2200x + 10x^2$ ، تابع درآمد روزانه شرکت حاصل از فروش x واحد از همین کالا باشد، نقطه سر به سر کدام است؟

- (۱) ۹۰۰ (۲) ۴۰۰ (۳) ۱۸۰ (۴) ۸۰

۱۱۴- اگر انحراف معیار پنج داده برابر صفر باشد و با ترکیب داده‌های ۸، ۵ و ۱۱ با پنج داده اولیه، میانگین هشت داده تغییر نکند، انحراف معیار این هشت داده، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{25}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{2}{25}$ (۴) $\frac{2}{5}$

۱۱۵- در چند زیرمجموعه ۵ عضوی از مجموعه $\{1, 2, 3, \dots, 9\}$ حداقل سه عضو زوج وجود دارد؟

- (۱) ۶۰ (۲) ۵۵ (۳) ۴۵ (۴) ۴۰

۱۱۶- در هیئت مدیره یک شرکت، ۹ نفر عضو هستند. در رأی گیری برای یک سرمایه گذاری، ۴ نفر رأی موافق، ۳ نفر رأی مخالف و ۲ نفر رأی ممتنع داده‌اند. اگر سه نفر به طور تصادفی انتخاب شوند، احتمال این که نظر هیچ دو نفری مثل هم نباشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{2}{7}$ (۲) $\frac{1}{21}$ (۳) $\frac{1}{9}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۱۱۷- دو جمله متوالی دنباله $a_n = \begin{cases} 100 - \frac{1}{2}n^2 & \text{زوج } n \\ \frac{2}{15}n & \text{فرد } n \end{cases}$ برابر هستند. اگر مقدار این دو جمله متوالی، برابر مقدار صحیح k باشد، مقدار $k - a_{16}$ کدام است؟

- (۱) ۲۶ (۲) ۲۸ (۳) ۳۰ (۴) ۳۲

۱۱۸- در یک دنباله حسابی، اختلاف مشترک $-\frac{5}{2}$ و مجموع دوازده جمله اول برابر ۹ است. جمله اول این دنباله، کدام است؟

- (۱) $-\frac{7}{2}$ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{7}{2}$

۱۱۹- در دنباله هندسی $\dots, d, e, \frac{1}{3}, c, b, a, \frac{4}{3}, e$ مقدار e کدام است؟ ($d > 0$)

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{12}$ (۳) $\frac{1}{3\sqrt{2}}$ (۴) $\frac{2}{3\sqrt{2}}$

۱۲۰- از تساوی $(-\frac{1}{3})^x = 9^{x-1} \times (81)^{-1}$ ، مقدار x کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۴ (۳) ۱ (۴) ۲

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

■ (۱۳۵-۱۲۱) به دلیل تغییرات کلی کتاب درسی اقتصاد، سؤال و پاسخ این درس در دفترچه مورد بررسی و تحلیل قرار نگرفته است.

ادبیات اختصاصی

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

۱۳۶- کدام گروه، «همگی» شاعران نیمه دوم قرن پنجم و قرن ششم اند؟

- (۱) نظامی گنجه‌ای - فردوسی - سنایی - عطار
(۲) ناصر خسرو - شهید بلخی - فرخی سیستانی - خاقانی
(۳) خواجه عبدالله انصاری - کسایی - ناصر خسرو - رودکی
(۴) جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی - خاقانی - انوری - سنایی

۱۳۷- کدام بیت «فاقد» «ویژگی زبانی» سبک خراسانی است؟

- (۱) چنین آن دو ماهر در آداب ضرب
(۲) خود و نامداران هزار و دو بیست
(۳) ز فتراک بگشود پیچان کمند
(۴) کمان به زه را به بازو فکند
ز هم رد نمودند هفتاد حرب
تو گفستی کشان بر زمین جای نیست
بینداخت و آمد میانش به بند
به بند کمر بر بزد تیر چند

۱۳۸- کدام عبارات از جنبه تاریخ ادبیات «درست» هستند؟

- (الف) ایجاز و اختصار، کوتاهی جملات و بهره‌گیری کمتر از لغات عربی از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است.
 (ب) قرن چهارم هجری دوران غلبه، رواج، حفظ و ارائه آداب و رسوم ملی در ادبیات بود.
 (ج) رایج‌ترین انواع شعر در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم «حماسی»، «مدحی» و «غنایی» بود.
 (د) نثر دوره سامانی گرچه ساده بود؛ اما اصطلاحات علمی و اشعار و امثال در آن بسیار رواج داشت.
- (۱) الف- ج (۲) الف- د (۳) ب- ج (۴) ب- د

۱۳۹- از دیدگاه «تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی» همه موارد «کاملاً» درست است؛ به جز:

- (۱) فخرالدین عراقی در کتاب لمعات خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.
 (۲) خواجه رشیدالدین فضل‌الله کتاب «جامع‌التواریخ» را به نثری عالمانه و پخته در عصر ایلخانان به نگارش درآورده است.
 (۳) نثر کتاب مرصادالعباد ساده و گاهی دارای سجع و موازنه است و نویسنده آن را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشته است.
 (۴) المعجم فی معاییر اشعارالعجم از مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به‌شمار می‌رود که نثر آن در مقدمه مسجع و در اصل کتاب مصنوع است.

۱۴۰- کدام ابیات دارای ویژگی‌های فکری سبک عراقی اند؟

- (الف) من اگر خارم اگر گل چمن‌آرایی هست
 (ب) نمی‌توان غم دل را به خنده بیرون برد
 (ج) به سان پرستاره آسمان گردد سحرگاهان
 (د) جسم خاک از عشق بر افلاک شد
- (۱) الف- ج (۲) الف- د (۳) ب- ج (۴) ب- د

۱۴۱- کدام بیت «فاقد» ویژگی‌های سبک هندی است؟

- (۱) هرچه ز نیک و بد است چون همه در دست اوست
 (۲) از سر پر آرزو دل زردرویی می‌کشد
 (۳) چو خورشید است پیدا راز عشق از سینه عاشق
 (۴) رتبه آزادگی بنگر که نخل میوه‌دار

۱۴۲- کدام عبارت از دیدگاه تاریخ ادبیات «درست» است؟

- (۱) نخستین رمان تاریخی دوره معاصر «تهران مخوف» اثر مرتضی مشفق کاظمی است.
 (۲) جریان نوگرایی شعر معاصر با سرودن «افسانه» نیما یوشیج در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.
 (۳) جلال آل احمد، بزرگ علوی و سیمین دانشور از جمله نویسندگان نسل اول دوره معاصرند.
 (۴) تنها نمونه ادبیات نمایشی چند نمایشنامه از میرزا آقا تبریزی بود که در دوره ناصرالدین‌شاه نگارش یافت.

۱۴۳- کدام عبارات از نظر تاریخ ادبیات «درست» هستند؟

- (الف) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به نوشتن داستان‌های سیاسی و اجتماعی بود.
 (ب) نثر روان و عامیانه قائم مقام فراهانی در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت تأثیر داشت.
 (ج) مجله «بهار» به وسیله یوسف اعتصامی و دو مجله «دانشکده» و «نوبهار» با مدیریت ملک‌الشعرا بهار منتشر می‌شد.
 (د) شاعرانی مانند ابوالقاسم لاهوتی و فرخی یزدی به انعکاس خواسته‌ها و علایق توده مردم پرداختند.
- (۱) الف- ج (۲) ب- د (۳) ج- ب (۴) ج- د

۱۴۴- پدیدآورندگان «ظهور- گوشواره عرش- تلخ و شیرین- آتش خاموش» به ترتیب، دارای کدام آثار دیگری نیز هستند؟

- (۱) ضیافت- زمستان ۶۲- زیارت- سو و شون
 (۲) سفر ششم- صدای سبز- راه آب‌نامه- شهری چون بهشت
 (۳) دلاویزتر از سبز- خواب ارغوانی- یکی بود، یکی نبود- زمستان
 (۴) ملاقات در شب آفتابی- برآشفتن گیسوی تاک- زمین سوخته- دید و بازدید

۱۴۵- بیشترین آرایه «تشبیه» در کدام بیت مشهود است؟

- (۱) تا لب جانان ز تنگی شکل انگشتر گرفت
 (۲) شد چو انگشتر دلم خالی ز مهر نیکوان
 (۳) صورت چنبر گرفت از بار هجرش پشت من
 (۴) طره شبرنگ او وقت سحر ز آسیب باد
- بشتم از بار فراقش صورت چنبر گرفت
 تا چو انگشتر نگین مهرش اندر برگرفت
 تا لب لعلش ز تنگی شکل انگشتر گرفت
 صد هزار انگشتری بشکست و باز از سر گرفت

۱۴۶- کدام بیت «فاقد» استعاره است؟

- ۱) به تیره‌روزی من چشم روزگار گریست
- ۲) سخنی به مرده برگو که دوباره زنده گردد
- ۳) نازم سرت ای شمع که شهری زدی آتش
- ۴) بود که ساقی لعل تو در دهد جامی

۱۴۷- آرایه‌های بیت زیر، کدامند؟

«قضای لازم است آن را که بر خورشید عشق آرد

- ۱) تشبیه، ایهام، استعاره، ایهام تناسب
- ۲) تشبیه، کنایه، تضاد، ایهام تناسب
- ۳) استعاره، مجاز، اغراق، جناس
- ۴) استعاره، جناس، اغراق، ایهام

۱۴۸- کدام بیت به «اغراق، دو تشبیه و یک استعاره» آراسته شده است؟

- ۱) همای شخص من از آشیان شادی دور
- ۲) ز آب دیده من فرش خاک تر می‌شد
- ۳) چو ابر زلف تو پیرامن قمر می‌گشت
- ۴) چو بی‌دلان همه در کار عشق می‌آویخت

۱۴۹- کدام بیت به آرایه‌های «استعاره، ایهام، جناس و تلمیح» آراسته شده است؟

- ۱) ای نغمه خوشت دم داوود را شعار
- ۲) بر بناگوش تو خال حبشی هر که بدید
- ۳) بشنو که دم تیشه چه خوش گفت به فرهاد
- ۴) هر که از مروه صفا می‌طلبد گو به صیوح

۱۵۰- آرایه‌های مقابل همه ابیات «کاملاً» درست است؛ به جز:

- ۱) از جعد سربلند تو یک قوم دستگیر
- ۲) منعم ز سیر صورت زیبای او مکن
- ۳) در عین خشم اهل هوس را به خون کشید
- ۴) خنده زد لعل تو بر گریه شورانگیزم

۱۵۱- در ابیات زیر به ترتیب، چه آرایه‌هایی یافت می‌شود؟

- تا کی به بزم غیر می‌لاله‌گون کشی
- فصل گل گر اشک گلگونت ز سر خواهد گذشت
- دلم سر به هامون رها می‌پسندد
- چشمم به چه کار آید اگر ساده نبینم

- ۱) ایهام - مجاز - تشبیه - موازنه
- ۲) کنایه - تشبیه - تشخیص - اسلوب معادله
- ۳) مجاز - جناس - کنایه - تشبیه
- ۴) تشبیه - کنایه - جناس ناقص - مراعات نظیر

۱۵۲- «قاعده قافیه» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) چار دیوار قفس عشرت‌سرای ما بس است
- ۲) چه پروا از عتاب و ناز عشاق بلاجو را
- ۳) گفتا برون شدی به تماشای ماه نو
- ۴) همه شب راه دلم بر خم گیسوی تو بود

۱۵۳- «قاعده و تبصره قافیه» در کدام ابیات یکسان است؟

- الف) تا با تو آرمیده‌ام از خود رمیده‌ام
- ب) از بس عرق شرم نشسته است به رویم
- ج) بوی رحمان از یمن آمد دل و جان تازه شد
- د) چندان به سر کوی خرابات خرابم

- ۱) الف - ج
- ۲) الف - د
- ۳) ب - د
- ۴) ج - د

۱۵۴- وزن عروضی سروده زیر کدام است؟

«تو قامت بلند تمنّایی ای درخت / همواره خفته است در آغوش آسمان / بالای ای درخت»

(۱) مستفعلن مفاعلهن / مستفعلن مفاعلهن / مستفعلن فع

(۲) مفاعلهن فعلاته فاعلهن / مفاعلهن فعلاته مفاعلهن / مفاعلهن فاعلهن

(۳) مفعول مفاعلهن فعولن / مفعول مفاعلهن فعولن / مفعول فعل

(۴) مفعول فاعلاته مفاعلهن فاعلهن / مفعول فاعلاته مفاعلهن فاعلهن / مفعول فاعلهن

۱۵۵- وزن کدام بیت دو لختی (دوری) است و می‌توان آن را به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد؟

چون است من به وصل تو مشتاق و تو ملول
چه شود اگر زمانی به جهان ما در آیی
شب‌ها رود که گویی هرگز سحر نباشد
تا گره زلف را کارگشا کرده‌ای

(۱) آخر نه دل به دل رود، انصاف من بده
(۲) تو جهان پاک داری نه وطن به خاک داری
(۳) تو مست خواب نوشین تا بامداد و بر من
(۴) کار فرو بسته‌ام هیچ گشایش ندید

۱۵۶- وزن کدام ابیات همسان دو لختی (دوری) است؟

گرفته دامن قاتل به هر دو دست ارادت
تنها نه از برای من این شور و شر فتاد
اگر التفات بودی به فقیر مستمندت
تو سنگدل به لطافت دلی نمی‌جویی

(الف) مرا هر آینه روزی تمام کشته بینی
(ب) بسیار کس شدند اسیر کمند عشق
(ج) تو اسیر ملک هستی به حقیقت ای دریغا
(د) هزار جان به ارادت همی تو را جویند

(۴) ب-د

(۳) ج-ب

(۲) الف-د

(۱) الف-ج

۱۵۷- در کدام بیت «سه نوع اختیار وزنی و دو اختیار زبانی» می‌توان یافت؟

دل ز خالش بر گرفتن خالی از اشکال نیست
بی‌خبر باش که صاحب خبری پیدا نیست
کز پرت شهپر جبریل امین خوشتر نیست
تشویشم از عقوبت دیو رجیم نیست

(۱) مزرع امید را یک دانه به زان خال نیست
(۲) کسی از سیر دل جام خبردار نشد
(۳) تو همان طایر فرخنده اوج شرفی
(۴) گر بر من آن نگار پری چهره بگذرد

۱۵۸- در کدام بیت همه اختیارات وزنی به جز «قلب» وجود دارد؟

خبری از بر آن دلبر عیار بیار
هر دو به رقص آمدند سماع و قایل
هر آنکه خدمت جام جهان‌نما بکند
رخ تو در نظر من چنین خوشش آراست

(۱) خامی و ساده‌دلی شیوه جان‌بازان نیست
(۲) نام تو می‌رفت و عارفان بشنیدند
(۳) ز ملک تا ملکوتش حجاب بردارند
(۴) مرا به کار جهان هرگز التفات نبود

۱۵۹- کدام سروده در «بحر هزج» است؟

(۱) ای روح سرد زمستان! / دیگر از آن طلوع طلایی چه مانده است؟ جز این غروب زرد؟

(۲) ما به خواب سرد و ساکت سیمرغان ره یافته‌ایم / ما حقیقت را در باغچه پیدا کردیم.

(۳) چه آزاری است در این لحظه‌ها و یادها بیگانه بودن با شکیبایی / چه آزاری است تنهایی

(۴) بیا آب شو مثل یک واژه در سطر خاموشی‌ام / بیا ذوب کن در کف دست من جرم نورانی عشق را

۱۶۰- با توجه به «عروض و قافیه» کدام مورد غلط است؟

چون کار جهان بی‌سر و سامان خوشتر
مجموعه عاشقان پریشان خوشتر»

«آشفته‌سخن چو زلف جانان خوشتر
مجموعه عاشقان بود دفتر من

(۱) خوشتر «ردیف» و «ن» حروف روی است.

(۲) قافیه ابیات فوق بر اساس قاعده «۲» سروده شده است.

(۳) ابیات فوق را می‌توان به دو صورت دسته‌بندی هجایی کرد.

(۴) اختیار شاعری «قلب و ابدال» هر دو در سروده فوق یافت می‌شود.

۱۶۱- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان است؟

از کنار ابر تا دریا تنزل بآیدش»

«قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن

پیداست حبایی چه نفس داشته باشد
شکسته باش چو خواهی تو را ظفر بگشند
صدف ز ساده‌دلی مخزن گهر باشد
نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا

(۱) از مردم کم ظرف نیاید سفر بحر
(۲) شده است موج به بحر از شکستگی غالب
(۳) ز نقش، باد به دست است موج دریا را
(۴) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ

۱۶۲- مفهوم عبارات زیر از کدام بیت، دریافت نمی‌شود؟

«بودر جمهر گفت: همه چیز را همگان دانند و همگان هنوز از مادر زاده نشده‌اند.»

چاشنی دل به زبانه داده‌ای	(۱) روشنی عقل به جان داده‌ای
در همه چیزی نه به تنها رسند	(۲) اهل خرد گرچه در این ره بسند
تحفه دانش نه به یک تن دهند	(۳) سفره حکمت نه به یک جا نهند
او همه‌دان است که عقل آفرید	(۴) عقل در این ره همه‌دانی ندید

۱۶۳- کدام بیت «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟

«چون خواهی کت ز دیگر کس جگر خسته شود

دیگران را خیره خیره دل چرا باید خلید»

طمع خوشه گندم مکن از دانه جو	(۱) آنچه دی کاشته‌ای می‌کنی امروز درو
خود ز کردار خود جزا بیند	(۲) آن که کردار بد روا بیند
تا کس نکند رنجه به در کوفتن مشت	(۳) انگشت مکن رنجه به در کوفتن کس
ولیکن آن کند هر کس که از اصلش سزا باشد	(۴) جفاهای تو نزد من مکافاتش بجا باشد

۱۶۴- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

ز ورد نیم شب و درس صبحگاه رسید	(۱) مرو به خواب که حافظ به بارگاه قبول
نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند	(۲) دلا بسوز که سوز تو کارها بکند
درس شبانه ورد سحرگاه	(۳) شوق لبست بُرد از یاد حافظ
قطره باران ما گوهر یکدانه شد	(۴) گریه شام و سحر شکر که ضایع نگشت

۱۶۵- کدام ابیات مفهوم یکسانی دارند؟

زاغ را بسیاری باران نسازد پر سپید	(الف) گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من
موج جزو بدن آب روان می‌باشد	(ب) قطع زنجیر ز مجنون تو نتوان کردن
اگر به چشمه خورشید سرکشد خودروست	(ج) گلی که تربیت از دست باغبان نگرفت
هنر به کار نیاید چو بخت بد باشد	(د) اگر به هر سر مویت هنر دو صد باشد
پای خوابیده به فریاد نگردد بیدار	(ه) در گران جان نکند پند و نصیحت تأثیر

(۱) الف-ج-د (۲) الف-ج-ه (۳) ب-ج-ه (۴) ب-د-ه

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم اجتماعی

۱۶۶- کدام عبارات در مورد «جهان اجتماعی» درست است؟

- (۱) اجزای آن پدیده‌های اجتماعی هستند- همه پدیده‌های اجتماعی بعد محسوس و عینی دارند- نظم آن اعتباری نیست.
- (۲) با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد- نظم آن تکوینی نیست- با آگاهی مشترک و عمومی شکل می‌گیرد.
- (۳) عضویت اعضا در جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی است- با آگاهی عمومی شکل می‌گیرد- تفسیر از زندگی و مرگ، عمیق‌ترین پدیده اجتماعی است.
- (۴) نهادهایی مثل آموزش، اعضای جهان اجتماعی هستند- بعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها در آن اهمیت کمتری دارند- هنجارها و ارزش‌ها موجب پیدایش آن می‌شوند.

۱۶۷- کدام دسته از جامعه‌شناسان، معتقدند که همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند؟

- (۱) اسپنسر- ریکاردو- ماکس وبر
- (۲) ماکس وبر- اگوست کنت- مالتوس- دورکیم
- (۳) اگوست کنت- اسپنسر- دورکیم- ماکس
- (۴) دورکیم- هانتینگتون- مالتوس- اگوست کنت

۱۶۸- «تأخیر از دواج»، «خودباختگی فرهنگی» و «راهبه شدن» به ترتیب ناشی از کدام مفهوم است؟

- (۱) تزلزل فرهنگی- قطع ارتباط با فرهنگ و تاریخ خود- بحران هویت
- (۲) تعارض فرهنگی- مبهور و مقهور جهان اجتماعی دیگر شدن- از خودبیگانگی
- (۳) خودباختگی فرهنگی- فراگرفتن عناصر فرهنگی دیگر به صورت تقلیدی- تحول هویتی
- (۴) تعارض فرهنگی- از دست دادن حالت فعال و خلاق در گزینش عناصر فرهنگی دیگر- مرگ جهان اجتماعی

۱۶۹- کدام مورد، به ترتیب در خصوص «چگونگی تأثیر نظام سیاسی بر توسعه فرهنگ»، «پدیدآیی سیاست» و «لیبرالیسم» درست است؟

- ۱) وفادار ماندن نظام سیاسی به ارزش‌های فرهنگی - سازمان یافتن قدرت برای رسیدن به هدفی معین - مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها
- ۲) عدول نظام سیاسی از اصول و ارزش‌های فرهنگی - سازمان یافتن قدرت برای رسیدن به هدفی معین - حاکمیت اکثریت بر اساس حقیقت و فضیلت
- ۳) عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه - پیدایش مجموعه سازوکارهایی برای اعمال سیاست‌های جهان - اباحت همه امور برای انسان‌ها
- ۴) تعیین ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی توسط نظام فرهنگی - اعمال قدرت سازمان‌یافته برای رسیدن به هدفی معین - حاکمیت اکثریت بر مدار خواسته آن‌ها

۱۷۰- به ترتیب، هریک از عبارات‌ها و ارزش‌های زیر به کدام قسمت در جدول مربوط است؟

■ ایجاد زمینه گسترش و تحقق ارزش‌های جهان شمول

مشخصات	ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی
ج	تعهد و مسئولیت
پاسخ به پرسش‌های متغیر بشر	ب
پیشگیری از تفرقه میان جوامع	الف

■ عقلانیت
 ■ عدالت
 ۱) الف - ج - ب
 ۲) ب - الف - ج
 ۳) ج - الف - ب
 ۴) ج - ب - الف

۱۷۱- کدام مورد، به ترتیب برای بیان «تقابل شمال و جنوب»، «استعمارگر و استعمارزده» و «مرکز و پیرامون» به کار می‌رود؟

- ۱) فعال شدن چالش‌های درونی کشورهای غربی با فعال شدن تقابل شرق و غرب - الگو بودن کشورهای توسعه‌یافته - تقابل کشورهای غنی و فقیر
- ۲) اشاره به نقش مرکزی کشورهای ثروتمند - توجه به الگو بودن کشورهای توسعه‌یافته - تأمین رفاه کارگران کشورهای غربی با ثروت کشورهای غیرغربی
- ۳) توجه به چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب - ادامه مسیر کشورهای غیرغربی با الگو گرفتن از کشورهای غربی - خودباختگی فرهنگی به‌عنوان مشکل اصلی کشورهای فقیر
- ۴) تقابل کشورهای فقیر و غنی - محدود نشدن چالش بین کشورهای غنی و فقیر به ابعاد اقتصادی و توجه به ابعاد فرهنگی - حل چالش‌های درونی جوامع غربی از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی

۱۷۲- هریک از موارد زیر، ویژگی چه کسانی و کدام جریانات بود؟

■ به‌دنبال اصلاح رفتار حاکمان یا ساختار حکومت بودند.

■ از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند و خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دانستند.

■ هویت آن‌ها اغلب، ناسیونالیستی و قومی است.

■ آدمیان را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند.

۱) فعالیت رقابت‌آمیز - نخستین بیدارگران اسلامی - دولت - ملت‌ها - فرهنگ جبرگرا

۲) نخستین بیدارگران اسلامی - منورالفکران - امپراتوری‌ها - استعمارگران

۳) مقاومت منفی - روشنفکران غرب‌گرا - لیبرال‌ها - لژهای فراماسونری

۴) منورالفکران - مشروطه‌خواهان - سکولارها - صهیونیست‌ها

۱۷۳- هریک از باورهای زیر در مورد «نابرابری‌های اجتماعی» به ترتیب، با کدام مدل سازگاری دارد؟

■ نابرابری‌های اجتماعی، نتیجه تفاوت‌ها یا نابرابری‌های طبیعی هستند.

■ عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که عدالت با توزیع برابر ثروت برقرار می‌شود.

■ قشربندی اجتماعی، توسط انسان‌ها پدیدآمده و تداوم یا تغییر آن نیز به‌دست آن‌ها است.

■ دولت از ثروتمندان مالیات بگیرد.

۱) کمونیستی - لیبرالی - لیبرالی - کمونیستی

۲) لیبرالی - عدالت اجتماعی - کمونیستی - کمونیستی

۳) لیبرالی - کمونیستی - عدالت اجتماعی

۴) عدالت اجتماعی - لیبرالی - کمونیستی - عدالت اجتماعی

۱۷۴- هریک از موارد زیر، به ترتیب متعلق به رویکرد کدام دسته از جامعه‌شناسان است؟

■ از پیوند دانش و ارزش سخن به میان می‌آورند.

■ کار داوری درباره ارزش‌ها، خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود.

■ تمام معانی و ارزش‌ها، ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها است.

■ تفاوت میان جوامع مختلف را تنها تفاوتی کمی می‌دانند.

۱) انتقادی - تفسیری - تفسیری - انتقادی

۲) انتقادی - تبیینی - انتقادی - تبیینی

۳) تبیینی - انتقادی - تبیینی - تفسیری

۴) تفسیری - انتقادی - تبیینی - تفسیری

۱۷۵- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- چرا جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کنند؟
- در «سیاست هویت» نگرش نسبت به «تغییرات مداوم هویت‌ها» و «وحدت» به ترتیب چگونه بود؟
- هر کنش سیاسی با چه هدفی صورت می‌گیرد؟

(۱) چون نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروهی دیگر تحمیل شود- مطلوب، مطلوب- در صورت تمایل به تغییر، هدف، ایجاد وضعیت بهتر است.
(۲) تا به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد و گروه‌ها پردازند- نامطلوب، نامطلوب- هدف، دستیابی به فضیلت‌های فردی و سعادت همگانی است.

(۳) زیرا هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معنای و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند- نامطلوب، مطلوب- پیشگیری از تغییری که وضعیت را بدتر می‌کند.

(۴) تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند- مطلوب، نامطلوب- یا به قصد تغییر وضع موجود یا با هدف حفظ آن انجام می‌شود.

۱۷۶- رویکرد فارابی در مطالعه و بررسی هر یک از موارد زیر، به ترتیب چگونه بوده است؟

- تقسیم جوامع بر اساس نوع اندیشه و رفتار
- توصیف کنش‌ها و ساختارهای جوامع مختلف
- تغییرات و تحولات واقعیت‌های اجتماعی
- تقسیم‌بندی جوامع زمان خود به فاسقه یا ضالّه

(۱) تبیینی- تفسیری- عقلی- انتقادی

(۲) تفسیری- عقلی- انتقادی- تبیینی

(۳) عقلی- تفسیری- تبیینی- انتقادی

(۴) عقلی- تبیینی- انتقادی- تفسیری

۱۷۷- کدام مورد، به ترتیب در خصوص آثار و روش «میرزای نائینی»، «ابوریحان بیرونی» و «ابوعلی مسکویه» درست است؟

(۱) تبیین نظام مشروطه با استفاده از فقه و توجه به واقعیت‌های اجتماعی ایران و تألیف کتاب «تنبیه‌الامه و تنزیه‌المله»- نگارش «تحقیق ماللهند» با روش تجربی و تفهیمی- تألیف کتاب «تجارب‌الامم» با نگاهی تبیینی

(۲) تقسیم جوامع با توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و تألیف کتاب «منیه‌المیرید»- به‌کارگیری روش تبیینی در نگارش «تجارب‌الامم»- توصیف فرهنگ جامعه هند با استفاده از روش عقلی و نگارش «تحقیق ماللهند»

(۳) طرح مسئله ولایت فقیه با توجه به شرایط اجتماعی قرن بیستم و تألیف کتاب «امالی»- استفاده از روش انتقادی در «تحقیق ماللهند»- رویکرد تجربی و تفهیمی در نگارش آثار هشت جلدی خود به نام «منیه‌المیرید»

(۴) تبیین نظام مشروطه با توجه به شرایط اجتماعی و تاریخی جوامع و تألیف کتاب «تنبیه‌الامه و تنزیه‌المله»- تألیف کتاب «تجارب‌الامم» با استفاده از روش عقلی- رویکرد تبیینی در نگارش «تحقیق ماللهند»

۱۷۸- کدام مورد در خصوص «عقل نظری» درست است و درباره «عقل عملی» درست نیست؟

(۱) این عقل، علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد- شناسایی واقعیت‌هایی مانند ارزش‌ها و آرمان‌ها با این عقل صورت می‌گیرد.

(۲) در طبیعت و جامعه هیچ رخدادی، خودبه‌خودی و بدون علت رخ نمی‌دهد- قانون علیت در فلسفه با این عقل شناخته می‌شود.

(۳) هرگز جامعه‌ای بدون تأمین میزانی از حکمت و عدالت روی سعادت دنیوی و اخروی را نخواهد دید- با این عقل ارزش‌ها و آرمان‌ها شناسایی می‌شود.

(۴) واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند- هرگز جامعه‌ای بدون تأمین میزانی از شجاعت و عدالت... روی سعادت دنیوی و اخروی را نخواهد دید.

۱۷۹- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام موضوع ارتباط دارند؟

■ مبنای شکل‌گیری هویت جهان غرب

■ تبعیت فرعون از خواسته‌های نفسانی خود و معرفی خود در زمره خدایان

■ مطرح شدن گرایش‌ها و رفتارهای دینی با توجیه دنیوی

■ ممانعت عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان

(۱) فناوری- فرهنگ استکبار- رنسانس- از خودبیگانگی فرهنگی

(۲) اقتصاد- فرهنگ دینی- فرهنگ مدرن- از خودبیگانگی حقیقی

(۳) سیاست- فرهنگ جبرگرا- جهان مدرن- از خودبیگانگی تاریخی

(۴) نظامی‌گری- فرهنگ سلطه- جهان متجدد- از خودبیگانگی فطری

۱۸۰- درست (د) و نادرست (ن) بودن هریک از عبارت‌های زیر به ترتیب چگونه است؟

- انقلاب اسلامی ایران و انقلاب‌ها و جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، همگی جهت‌گیری ضد استبدادی داشتند.
- مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دههٔ نخست پیدایش آن، نشان داد بلوک شرق، تنها رقیب بلوک غرب نیست.
- در اواخر قرن بیستم، هویت به جای قشربندی و کشمکش طبقاتی، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی شد.
- برای پی بردن هدف کنش، باید به زمینهٔ فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم.

(۱) ن-د-د-د (۲) ن-ن-د-د (۳) د-ن-د-ن (۴) د-د-ن-د

۱۸۱- در پدید آمدن هریک از موارد زیر، کدام عامل نقش داشته است؟

- فراهم کردن امکان عبور از مرحلهٔ استعمار به استعمار نو برای کشورهای استعمارگر
- پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف
- محروم شدن فرهنگ‌ها از علوم مبتنی بر فرهنگ‌های معرفتی دینی
- (۱) تک‌محصولی شدن - تنوع و تکثر معانی - مدیریت فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی توسط رسانه‌های غربی
- (۲) کاهش قدرت چانه‌زنی - خرده فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف - تربیت نخبگان جوامع غیرغربی توسط رسانه
- (۳) وابستگی کشورهای استعمارزده - خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی - بازنگری و ارزیابی هویت خود از نگاه فرهنگ غرب
- (۴) تداوم انتقال ثروت به کشورهای غربی - آگاهانه و ارادی بودن کنش انسان‌ها - گسترش صنعت ارتباطات و کوتاه‌شدن فاصله‌های زمانی و مکانی

۱۸۲- هریک از موارد زیر با کدام موضوع ارتباط دارند؟

- ضروری دانستن یافتن راهی برای داوری علمی دربارهٔ ارزش‌های اجتماعی
- قابل پیش‌بینی نمودن کنش‌های ما برای دیگران
- باطل بودن نظریهٔ پایان تاریخ فوکویاما
- (۱) نگرش جامعه‌شناسی تفسیری - فایدهٔ نظم اجتماعی - نظریهٔ جنگ تمدن‌ها
- (۲) رویکرد جامعه‌شناسان انتقادی - فایدهٔ قواعد اجتماعی - موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی‌اش
- (۳) دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی - فایدهٔ علوم اجتماعی - از دست رفتن اعتبار ارزش‌ها و آرمان‌ها در دوران پسامدرن
- (۴) هدف جامعه‌شناسان انتقادی - فایدهٔ علوم انسانی - توجیه رویکرد خصمانه جهان غرب نسبت به جنبش‌های اسلامی

۱۸۳- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ، چه زمانی پدید می‌آیند؟
- در کدام فرهنگ، قدرت مقاومت از آدمیان گرفته می‌شود؟
- دولت - ملت‌های جدید برای پاسخ‌گویی به درخواست‌ها و رفع نیازهای اقوام و گروه‌های مختلف ناگزیر به چه اقدامی بودند؟
- اصلاح‌گران دینی که با تفاسیر پروتستانی از دین در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشتند، چه کسانی بودند؟
- (۱) بر تنوع و تفاوت معنای پدیده‌های اجتماعی توجه شود - خودباخته - ملی‌گرایی و وطن‌دوستی - مارتین لوتر و دیدرو
- (۲) از روش‌های تجربی و نتایج علمی آن استفاده شود - سلطه - شناخت متقابل هویت‌ها - ژان کالون و روسو
- (۳) انسان از نظم موجود گامی فراتر گذارد - جبرگرا - سیاست‌گذاری هویتی - ژان کالون و مارتین لوتر
- (۴) بر نظم و ساختارهای اجتماعی تأکید شود - تغلب - تکثرگرایی - روسو و دکارت

۱۸۴- هریک از موارد زیر، چگونه و یا چه زمانی شکل گرفتند؟

- قدرت نرم
- امپریالیسم سیاسی
- بلوک شرق و غرب
- هویت فرهنگی هر جهان اجتماعی
- (۱) به شکل پنهان و از طریق نفوذ فرهنگی - با اشغال نظامی جوامع ضعیف - توسط مخالفان و طرفداران سرمایه‌داری طی قرن بیستم - پذیرش و به رسمیت شناختن نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد
- (۲) بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل - با از بین رفتن مقاومت فرهنگی جوامع ضعیف - طی قرن بیستم توسط مخالفان و طرفداران سرمایه‌داری - به وسیلهٔ قواعد هنجارها و نمادهای هر جهان اجتماعی
- (۳) با تأثیر گذاردن بر ارادهٔ افراد و به خدمت گرفتن کار ارادی دیگران - با اشغال نظامی جوامع ضعیف - در نیمهٔ دوم قرن نوزدهم توسط مخالفان و طرفداران سرمایه‌داری - به واسطهٔ عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های جهان اجتماعی
- (۴) به شکل آشکار با کمک ابزارهایی مانند رسانه‌ها - با اشغال سیاسی جوامع ضعیف - پس از جنگ جهانی دوم و پیدایش چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر - بر اساس عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌های کلان جهان اجتماعی

۱۸۵- به ترتیب، هریک از موارد زیر، نتیجه کدام است؟

- تعیین توقعات و انتظارات از دیگران
 - پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها
 - رونق بخشیدن به اقتصاد کشورهای صنعتی وابسته به تسلیحات نظامی
 - روبه‌رو شدن جهان اجتماعی با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، خودکشی و...
- (۱) معنای زندگی - خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی - رقابت کشورهای اروپایی بر سر مناطق استعماری - عمل نکردن جهان اجتماعی متناسب با نیازهای مادی افراد
- (۲) قواعد اجتماعی - گسترش و توسعه روش‌های کمی - افزایش ثروت خود با غنایم جنگی - مواجه شدن جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی
- (۳) نظم اجتماعی - عبور از ظاهر پدیده‌های اجتماعی - برقراری صلحی پایدار - تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی
- (۴) نظم اجتماعی - تنوع و تکثر معانی - تداوم جنگ سرد - عمل نکردن جهان اجتماعی متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد

گزیشه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی